

PERSWIJN

GEPROEFD:
660
WIJNEN

**NEDERBELGISCHE WIJN | ARTADI: WIJN UIT HET HART |
OP HET ETIKET: SUD DE FRANCE | KRUISBESTUIVING,
HOE STAAT HET MET HYBRIDEN? | CÔTE-RÔTIE EN ZIJN
SUPERSYRAH | HET ULTIEME WIJNGEBIED: DE MOSEL**

BP 8 719325 841572

JAARGANG 35 - NR. 6 | SEPTEMBER/OKTOBER 2022
ADVIESPRIJS: € 11,00

HERKOMST BLAUFRÄNKISCH

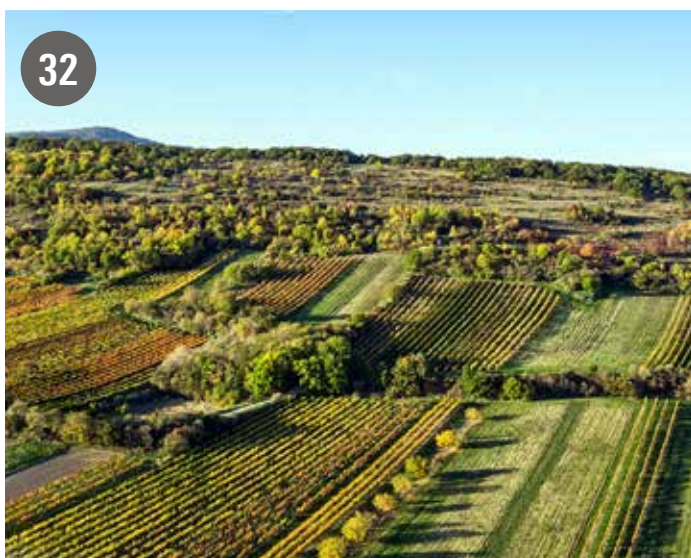

**'IK ZAG ME
HETZELFDE WERK
NIET NOG OP EEN
ANDERE PLEK
DOEN'**

SABAS JOOSTEN

INTERVIEWS

- 52** Wijnmensen: Gary Jordan
- 56** Op de wijnkaart: Sabas Joosten

REIZEN

- 14** De Mosel. Het ultieme wijngebied
- 32** Terroirdruif Blaufränkisch
- 38** Terroir: België (dl 3)
- 44** Domein Pietershof. Nederbelgische wijn

ETEN

- 62** Lekker trek: 2 adressen waar wijn op een voetstuk staat
- 64** Aan tafel met Nino en Max

WIJNKENNIS

- 20** Wel Champagne, geen champagne: Coteaux Champenois
- 24** Artadi. Uit het hart van Álava
- 28** Kruisbestuiving: over hybride druiven
- 30** Wijnbreinbrekers: de vinificatie (dl 2)
- 42** Etiquette op etiketten
- 48** Côte-Rôtie scoort hoog, voelt goed
- 54** Blind vertrouwen: blindproefteam Halfdroog
- 58** Barolo. Voer voor wetenschappers

- 61** Is er nog toekomst voor sommeliers?

NIEUWS & COLUMNS

- 5** Voorwoord
- 6** Goed gegist
- 9** Hilary Akers
- 37** Magda van der Rijst
- 60** Ronald Wortel

GEPROEFDE WIJNEN

- 10** Geselecteerd: hoogste score, beste prijs
- 20** Coteaux Champenois
- 48** Côte-Rôtie
- 70** Piemonte: nebbiolo
- 72** Rioja rood en wit
- 76** Rood uit Veneto en Delle Venezie
- 79** Wit uit Veneto en Delle Venezie
- 82** Het einde. Niet te missen!

DIVERS

- 5** Colofon
- 81** Bladinformatie

KIJK OOK OP
PERSWIJN.NL

facebook.com/perswijn
@perswijn
@perswijn

Oogst in de wijngaard Spitzerberg van Dorli Muhr © Lois Lammerhuber

TERROIRDRIUF **BLAUFRÄNKISCH**

Rood uit Oostenrijk is in opkomst. Oostenrijkers drinken het zelf graag en zijn bereid er goed voor te betalen. Reden om op bezoek te gaan bij producenten van blaufränkisch, in mijn ogen de interessantste druif voor de rode wijnen van het Alpenland. Hij staat voornamelijk in het warme Burgenland, tegen de Hongaarse grens aan.

TEKST & FOTO'S: RONALD DE GROOT

Wijngaard met bijenkasten

Mijn eerste afspraken zijn in Mittelburgenland, voor blaufränkisch een van de belangrijkste wijnstreken, en sinds 2005 een officiële DAC voor wijn van uitsluitend blaufränkisch. De streek ligt ten zuiden van de Neusiedlersee, het grote meer aan de grens met Hongarije – eigenlijk een soort oostelijke uithoek van Oostenrijk, aan de noord- en oostkant omgeven door Hongarije. Als je hier behoorlijk uit eten wilt, moet je zelfs de grens over. De toon wordt er aangegeven door vier gemeenten: Deutschkreutz, Horitschon, Lutzmannsburg en Neckenmarkt.

FRANZ WENINGER

Het eerste bezoek is aan Franz Weninger, een van de toonaangevende producenten in de DAC. Het bedrijf zit in Horitschon, maar heeft ook wijngaarden in Neckenmarkt. In 2009 sprak ik al eens de vader van Franz; die komen we later nog tegen in een van de wijngaarden, want ‘stilzitten is ook maar niks.’

We spreken elkaar over blaufränkisch en over de betekenis en impact van de DAC Mittelburgenland. Franz vertelt dat zijn vader een ‘verzamelaar van terroirs’ was. Hij kocht verschillende wijngaarden op uiteenlopende plekken, in de overtuiging dat blaufränkisch zijn terroir goed weerspiegelt. Franz brengt daar wel de nodige nuance in aan, zoals het een nieuwe generatie betaamt. ‘Als je blaufränkisch echt wilt laten spreken, moet je er geen al te zware wijn van maken. En zeker geen wijn met 100% nieuw hout. Je moet zoeken naar elegantie. Mijn vader maakte in de jaren 90 heel dikke wijnen, dat was destijds de mode. Nu gaat de trend de andere richting op. Met tien dagen op de schillen ben ik terug bij de manier van wijnmaken van mijn grootvader. Mijn vader liet de wijnen dertig dagen op de schillen. Maar lichter moet ook weer geen doel op zich worden. De wijnen moeten niet té dun en slank zijn. Met mijn instapwijn probeer ik deze trend te volgen. Wijn moet nu eenmaal verkocht worden. De wijngaardwijnen, die een stap hoger staan in kwaliteit, kun je als meer tijdloos beschouwen, die zijn meer stijlvast.’

Ondertussen wordt wel duidelijk dat de wijnen van Franz ook écht anders zijn en zeker geen mainstream. Weinig hout, maar als rode draad in bijna alle wijnen ook wat vluchtig zuur. Niet perse vervelend of slecht, maar mensen die gevoelig zijn voor vluchtig zuur, zullen het niet waarderen, schat ik zo in. ‘Dat is mijn stijl. Ik wil mijn wijnen

geen natuurwijnen noemen. Ik hou niet van dat soort typering. Maar ik gebruik heel weinig sulfiet, dat vind ik belangrijk.’

MICROKLIMAAT

Franz vertelt dat Mittelburgenland een eigen microklimaat heeft, dat duidelijk anders is dan in de andere belangrijke gebieden voor blaufränkisch, zoals Leithaberg – bij de Neusiedlersee – en Eisenberg. Het verschil in de temperatuur tussen dag en nacht is hier groter dan elders. ‘De Neusiedlersee is ondiep dus het water wordt snel warm, zodat het rond het meer ‘s nachts minder afkoelt dan hier. Leithaberg verkoopt zich heel goed als ‘berg’, maar mijn hogere wijngaarden, in Neckenmarkt, liggen hoger dan die van Leithaberg. Daar komt bij dat het klimaat rond het meer, waar Leithaberg ligt, puur Pannonisch is, afkomstig van de Hongaarse steppen – dus warmer. In Mittelburgenland hebben we meer invloed van de Middellandse Zee en de uitlopers van de Alpen. Ook dat zorgt voor meer koelte.’

ONTEVREDEN MET DAC

Maar waarom weet Leithaberg zichzelf dan zo goed te verkopen? Hier raken we aan een teer punt. ‘Bij de beoordeling van de wijn voor de DAC Mittelburgenland worden alle wijnen die niet aan het stereotype voldoen, eruit gegooid. De DAC is een door de regering opgelegde herkomstbenaming, die leidt tot uniformiteit. 80% van de wijnen is hetzelfde. De wijnen die wel worden goedgekeurd, hebben vaak wat restsuiker. Er zijn zelfs producenten die het mondgevoel ‘helpen’ met Arabische gom.’

Het is een algemeen probleem van Oostenrijk, zegt Franz. ‘Tement, in Steiermark, zag zeven van de acht wijnen afgekeurd voor de DAC, omdat ze te “afwijkend” zouden zijn. Er zou een beter idee over de DAC Mittelburgenland moeten worden ontwikkeld. Mijn wijnen worden afgekeurd wegens te weinig hout. Moet je nagaan. Zo jaag je echte wijn weg naar de categorie “Weinland”, zoiets als vin de France.’ Maar hoe wordt dat in Leithaberg dan opgelost? ‘Daar organiseren de boeren alles zelf, ook hun proeverij. Dus dan worden wijnen die afwijken van het grote geheel wél goedgekeurd. Daar is de DAC van de boeren. Met als gevolg veel meer wijnen met de DAC en veel minder uniformiteit in stijlen.’

SOCIAAL

Franz Weninger draagt een T-shirt met de tekst *rage against the machine*, naar de bekende rockband, maar met het logo van zijn eigen bedrijf. Wat heeft hij tegen machines? ‘Ik hoef geen oogstmachine, bijvoorbeeld. Het samen oogsten is bij uitstek een sociale gebeurtenis. Zo blijft wijn een authentiek product. En bedenk wel, de studenten die hier nu komen plukken, drinken hun hele verdere leven betere wijn.’ Je kunt Franz typeren als een pragmatische idealist. Hij werkt biologisch en sociaal, maakt wijn met zo min mogelijk interventie en zo weinig mogelijk sulfiet. ‘Waarom zou ik tot het uiterste moeten gaan voor een lage prijs en zoveel mogelijk efficiëntie?’

PLOEGEN

Markus Altenburger vertelt ons dat het werk in de wijngaard steeds belangrijker wordt, mede door de klimaatverandering. 'De regenval bedroeg hier normaal 450 tot 500 millimeter, in een nat jaar 600. Nu is dat vaak minder. Je moet je dus aanpassen. Grote oogsten behoren tot het verleden. Je moet verdamping tegengaan met bodembegroeiing die niet veel water gebruikt, zoals gras wel doet. En ploegen om wat stikstof te geven.'

WEG

Silvia Heinrich was al jong actief in de wijn. 'Ik heb in 1996, toen ik begin twintig was, al prijzen gewonnen. Ik heb de wijnschool gedaan en wijn gemaakt in de Pfalz, Piemonte en Nieuw-Zeeland. Dingen leren, naast je eigen werk, is het mooiste wat er is. Ik kan nu niet meer zo lang weg, maar ik zou het wel graag willen.'

MARKUS ALTENBURGER

Op naar Leithaberg, waar we Markus Altenburger kunnen vragen hoe hij kijkt naar 'zijn' DAC, Leithaberg. De streek strekt zich uit van Eisenstadt, ten westen van het meer, tot aan Jois, aan de noordkant. 'Leithaberg is niet politiek. Ik ben voorzitter van de DAC en wij proberen alle goede bedrijven erin te brengen. We vragen ook jonge wijnmakers om input. In Mittelburgenland willen de besten er niet bij horen. Daarom heeft het ook een probleem met zijn marketing.'

Leithaberg is een gebied dat profiteert van diversiteit in wijnen en terroirs. 'We hebben hier een afwisseling van schist en kalksteen. Kalksteen geeft wijnen met elegantie en lichtheid. Kalk vind je in de lagere delen; schist hogerop. Je kunt op die manier mooi spelen met componenten van de verschillende ondergronden. Je moet alleen geen overextractie doen. Mijn Vom Kalk heeft een schilcontact van maar tien dagen, met hele druiven.'

Maar als je zo kunt werken, waarom zien we dan al die wijnen van één wijngaard, als waren het een soort cru's? 'Tja, wat denk je? Iedereen kijkt naar de Italiaanse topwijnen van 400 euro en zou dat ook graag willen. *Dream on*. En het is ook een soort valkuil. Toen ik begon, wilde ik eigenlijk één rode en één witte wijn maken. Maar ja, dan krijg je een nieuw idee, dan voer je dat uit. Of je krijgt een nieuwe wijngaard en dan maak je daar een aparte wijn van. De mensen vinden hem lekker, en dan kun je er niet meer vanaf. Zo blijft het assortiment maar groeien.' Zodanig dat het niet ondenkbaar is dat Leithaberg officieel ook cru's krijgt, die ze hier *Rieden* noemen. Kennelijk een niet te stoppen ontwikkeling.

'Ik heb het domein vanaf 2006 geleidelijk van mijn vader overgenomen', vertelt Markus. 'Toen ik begon, waren die machtige wijnen in de mode. 2011 was heel extreem. Wijnen met 14,5% alcohol en alles in nieuw eiken. Ik hield niet meer van mijn eigen wijnen. Het moest anders. In 2015 ging ik daarom helemaal naar de andere kant. Nu heb ik de balans weer terug.' De wijnen van Altenburger zijn uitdagend, en heel verschillend in stijl. Van heel klassiek tot uitgesproken *vin nature*. Puur en interessant.

SILVIA HEINRICH

Terug naar Mittelburgenland, nu naar Deutschkreuz. Een artikel over de wijnen van de

blaufränkisch is niet compleet zonder een bezoek aan 'de koningin van de blaufränkisch', zoals wijnmaker Silvia Heinrich van Weingut J. Heinrich hier wordt genoemd. Of niet? 'Ha ha, in mijn generatie zijn er maar weinig vrouwen die aan het hoofd van een wijnbedrijf staan. Dus je bent al gauw koningin. En de focus op blaufränkisch is voor mij logisch. Internationale rassen zijn hier op de terugtocht, ze zijn geen deel van onze identiteit. Mijn ouders hadden ze nodig omdat ze graag wilden laten zien wat ze hier kunnen, maar die behoefte is er nu veel minder. We vertrouwen nu op onze eigen identiteit. Toen ik begon, besloot ik me volledig op rood en op blaufränkisch te richten. Dan hoeft je niets middelmatig te maken. De aanplant bestaat nu uit 70 tot 80% blaufränkisch. Daarnaast vooral uit pinot noir.'

Ook Silvia benadrukt dat blaufränkisch een echte terroirdruif is. 'Hij is verwant aan pinot noir, die geeft het terroir ook goed weer. De wijnen van Mittelburgenland zijn ook écht anders dan die uit Eisenberg of van de Leithaberg. Maar vergeet niet, hij varieert ook in karakter door verschillen in de vinificatie. De stijl varieert van elegant en lichtvoetig tot behoorlijk krachtig. Toch moet je aan de wijn kunnen aflezen waar hij vandaan komt. Het kan gaan om kleine verschillen tussen leembodems, deels met meer zand, deels met meer muschelkalk. Ik heb het wijngoed uitgebreid tot 38 hectare. Mijn belangrijkste wijngaard, van 7 hectare, ligt op de Goldberg. Hier ligt ook een oude wijngaard met een arme bodem, waarvan de Alte Reben wordt gemaakt.'

TWIJFELS OVER DAC

Hoe liggen bij Silvia de kaarten van de DAC Mittelburgenland? 'De DAC heeft geholpen blaufränkisch als druif op de kaart te zetten. De omstandigheden zijn hier ook ideaal. Een goede leembodem die water vasthoudt en een klimaat met veel zonuren, waardoor de druiven goed kunnen rijpen. Maar ik wil weg van wijnen met veel hout. Ik wil graag een soort Pinot-stijl maken, wijn van kalkbodems, met mooie zuren. Ik hou van levendigheid, met veel zuren. Helaas is dat type wijn moeilijker te verkopen.'

Toch wil ze niet de stijl van de bestaande wijnen veranderen, want dat is verwarrend. 'Dus maak ik de Goldberg Reserve gewoon met drie jaar barrique. Op die manier blijft de stijl consistent, de klanten weten wat ze krijgen. Ik zit alleen met

J. HEINRICH, BURGENLAND

ALTE REBEN 2017 17,5 PNT
prachtig fruit, bloemen, kersen, bramen;
diepgang, mooie zuren, breed

ALTE REBEN 2011 17,5 PNT
kersen, bramen, gerijpt, tabak; zacht, fijne
zuren, mooi ontwikkeld, diepgang

CUPIDO 2017 17,5 PNT
krachtig, mooi hout, zwoel; zacht en
verleidelijk, mooie tannine, diepgang

GOLDBERG RESERVE 2018 17 PNT
rokerig, zwoel, vanille, bosbessen; intens en
krachtig, diepgang, zuren, tannine

V-MAX 2018 17 PNT
intens, krachtig, zwoel, hint vluchtig,
vanille; rijp, krachtig, rond, hout, breed

GOLDBERG 2019 16,5 PNT
kersen, bosbessen, bramen, rokerig; puur
en sappig, mooie zuren, elegant

VITIKULT 2020 16 PNT
kersen, kruiden, bosbessen; krachtig en
sappig, mooie zuren, goede tannine

DEUTSCHKREUZ 2020 15,5 PNT
kersen en pruimen, open, kruidig; heerlijk
sappig en fruitig, zachte tannine

MARKUS ALTENBURGER, LEITHABERG

JOIS JUNGENSEN 2019 17 PNT
zwoel, pruimen, vanille, vin nature; breed,
sappig, mooie zuren, goede tannine

GRITSCHENBERG 2019 16,5 PNT
kruiden, vin nature, appel, bloemen, kersen;
kruiden, krachtig, zuren, goede tannine

VOM KALK 2020 15,5 PNT
kruiden, pruimen, kersen, vin nature,
peperkje; kruiden en fruit, kersen, zuren,
tannine

CRIC 2020 15,5 PNT
kruiden, vin nature, bessen, bloemen,
kersen, hint oxidatie; kruidig, zuren van nature,
appelachtig

ROT 2019 15,5 PNT
kersen en bramen, zwoel, kruiden, vin
nature; zacht en elegant, fruitig, rijp, fijn

WEINGUT DORLI MUHR, CARNUNTUM

RIED SPITZERBERG-OBERE SPITZEN 2019 17,5 PNT
krentjes, tijm, leer, pruimen, zwoel; stevig,
mooie zuren en tannine, puur

RIED SPITZERBERG 2017 17 PNT
kruiden, ontwikkeling, tabak, pruimen, leer;
fijne zuren, elegant, mooie tannine

RIED SPITZERBERG 2016 17 PNT
tabak, kaneel, krentjes, leer, pruimen, tijm;
mooie zuren, mooi rijp, fijn, lengte

RIED SPITZERBERG-KOBELN 2019 17 PNT
zwoel, zoete kersen, pruimen; stevig, mooie
zuren, zachte tannine, diepgang

RIED SPITZERBERG OBERE ROTERD 2019 16,5 PNT
pruimen en kruiden, krentjes, kersen; stevig
en sappig, elegant, fijne tannine

RIED SPITZERBERG-KRANZEN 2019 16 PNT
kruiden, tijm, kersen, pruimen, fijn; puur,
elegant, fijne zuren, lichte tannine

RIED KIRCHWEINGARTEN 1ÖTW 2019 16 PNT
zwoel, zoete pruimen, morellen; krachtig en
stevig, goede tannine, fijn

RIED SPITZERBERG 2015 16 PNT
zwoel, warm jaar, jamachtig, chocola; vol
en krachtig, rijp, minder fris, zacht

RIED SPITZERBERG 2014 16 PNT
gerijpt, pruimen, laurier, tabak, krentjes,
breed; stevig, oudere zuren en tannine

PRELLKIRCHEN 2019 15,5 PNT
kersen en pruimen, zwoel; zacht en sappig,
lichte tannine, elegant, goede zuren

WEINBAU UWE SCHIEFER, EISENBERG

REIBURG R2 2018 16,5 PNT
fijn, rokerig, bosbessen, tabak; rijp, mooie
zuren en tannine, stevig, balans

SZAPARY 2016 16 PNT
kruiden, leer, tabak, pruimen, kersen, fijn;
elegant, stevige zuren, lichte tannine

EISENBERG 2019 15,5 PNT
kruiden, pruimen, zoethout, bosbessen;
stevig, sappig, zuren, elegant, puur

WENINGER, BURGENLAND

DÜRRAU 2017 16,5 PNT
kruiden, pruimen, intens, warm, rijp; rijp en
vol, dik en krachtig, machtig

STEINER 2018 16,5 PNT
kersen en bramen, bosbessen; stevig en
sappig, puur en elegant, lichte tannine

DÜRRAU 1999 16,5 PNT
pruimen, leer, tabak; krachtig en intens,
goede tannine, mooi gerijpt

KIRCHHOLZ ALTE REBEN 2017 16 PNT
kersen en pruimen; stevig en sappig,
elegant, fijne zuren, lichte tannine

SAYBRITZ 2019 16 PNT
zwoel, kersen, kaneel, hint vluchtig; zacht,
elegant, mooie zuren, lichte tannine

KALKOFEN 2019 16 PNT
zoet fruit, zoete kersen, vluchtig; rijp en
elegant, milde tannine, kruiden

HOCHÄCKER 2002 16 PNT
leer, tabak, kruiden, zoethout, ontwikkeld;
zacht en rijp, fijne zuren

HOCHÄCKER 2018 15,5 PNT
pruimen, krentjes, leer, tabak; stevig, milde
tannine, kruiden, zuren

WENINGER 2019 15,5 PNT
pruimen, kruiden, chocola, vluchtig, zwoel;
stevig, intens

Silvia Heinrich

Blik op de Spitzerberg

RISICO OP ROT

Blaufränkisch is ook een statement, want hij is écht Oostenrijks, zegt Lukas Brandstätter, wijnmaker voor Dorli Muhr. 'Hij kan het warme klimaat goed hebben, zij het met wat mitsen en maren: er valt hier eind augustus, begin september vaak wat regen. De druiven zijn tegenwoordig dan al vrij rijp, zodat het risico op rot duidelijk groter wordt.'

Goldberg in de DAC, als diplomatieke oplossing. En dan maak ik er voor mijn eigen plezier andere wijnen naast, die meer naar mijn eigen smaak zijn.' Een elegante oplossing, een wijnkoningin waardig. Silvia's wijnen zijn indrukwekkend, met als toppunt van finesse en elegantie haar Alte Reben, gemaakt in een oplage van 1800 flessen, van 75 jaar oude stokken. Alles heeft hier kwaliteit. Prachtig.

SPITZERBERG

Tijd voor een laatste bezoek, ditmaal dicht bij Slowakije, bijna bij hoofdstad Bratislava. We zijn in Carnuntum. Niet direct een heel belangrijk wijngebied, maar slim op de kaart gezet door marketingtycoon Dorli Muhr met haar pr-bureau Wine & Partners. Ze heeft niet alleen een goed gevoel voor publiciteit, maar ook voor kwaliteitswijn. Zij beschikte over een stukje wijngaard van haar grootmoeder op de Spitzerberg, bij het dorpje Prellenkirchen. Samen met haar toenmalige echtgenoot, Dirk van der Niepoort, besloot ze daar het wijnmaken (weer) op te pakken. De wijngaarden waren in verval geraakt na het verdwijnen van de lokale coöperatie.

Na de scheiding van Dirk heeft ze het project op eigen kracht voortgezet. Aanvankelijk werden druiven bijgekocht, later ook oude wijngaarden en braakliggende grond. Bij mijn bezoek is Muhr niet aanwezig, maar wel haar kundige wijnmaker, Lukas Brandstätter. Niet de 'koning' van de blaufränkisch, maar de 'blaufränkisch-fluisteraar', zoals hij wordt genoemd. Maar, zonder dollen, de uit Eisenberg afkomstige Brandstätter maakt fraaie, elegante wijnen. 'Dit was traditioneel een

gebied voor zweigelt, maar die is eerder fruitig en aromatisch. Blaufränkisch werkt beter, en heeft een betere terroirexpressie.' Ook hier, kennelijk. 'Vergelijk het met Eisenberg', zegt Lukas. 'Spitzerberg ligt op een uitloper van de Karpaten, Eisenberg op een uitloper van de Alpen, met schiefer, een soort leisteen, als bodem. Hier heb je een kalkhoudende, arme ondergrond.'

KLASSE

Het is een bijzondere plek, vindt Lukas. 'We zitten ten noordoosten van de Neusiedlersee, dit is de eerste heuvel in het verder volledig platte landschap. Dus hier valt ook de eerste regen. Maar toch niet veel meer dan 400 millimeter per jaar. We hebben nu 7 hectare in bezit en 5 in pacht. Elk stuk is anders, daarom hebben we naast de basiswijn gekozen voor cru's, met een eigen karakter.' Ik constateerde het al eerder: dit lijkt een onvermijdelijke ontwikkeling. Liefhebbers betalen graag (veel) meer voor een exclusieve fles. Hoe dan ook, de wijnen zijn prachtig elegant, met fijne zuren. Toch weer anders, en een weerspiegeling van het terroir. Lukas: 'Ze moeten niet te zwaar zijn, al is een laag alcoholgehalte voor ons geen doel op zich. De druiven moeten écht rijp zijn voor ze worden geplukt.' Dit is ook de klasse van de blaufränkisch, dat hij het goed doet onder warme omstandigheden. 'Dit is zo'n beetje de warmste plek van Oostenrijk. In 2018 werd twee dorpen verder 40,3 °C gemeten.' Dorli Muhr weet haar wijnen ook goed te verkopen. Inmiddels behoren die tot de groep van meest begeerde rode wijnen van Oostenrijk. Geen geringe prestatie voor een nieuw domein,

REGELS EN REGELS

Ik heb een hekel aan regels. Niet aan regels die het bestaan veilig of overzichtelijk houden, maar wel aan regels om de regels. Aan regels die bedacht zijn door mensen om andersdenkenden en andersdoeners een halt toe te roepen, terwijl we die mensen met totaal andere ideeën keihard nodig hebben nu alles erop wijst dat de huidige regels een leefbare toekomst belemmeren.

In de wijn heersen ook ontelbare regels en steeds meer wijnmakers breken daarmee. Voorbeelden van die regelbrekers kwam ik onlangs tegen in Württemberg. Wat een wonder-schoon wijng gebied is dit, by the way. Prachtige fiets- en wandelroutes langs de supersteile wijngaarden aan de Neckar en in het Remstal en toeristen zie je er nauwelijks. Alles draait er om rust en genot. Daarom plaatste de wijncoöperatie in het Württembergse Cleebroon bij haar kelder aan de straat een overdekt zitje en een automaat gevuld met verschillende wijnen. *24/7 geöfnet*. Als je ter plekke wilt drinken en geen glas op zak hebt, koop je er een doosje met twee glazen bij. Volgens *Kellermeister* Max ligt de openlucht-Weinstube op een populaire fietsroute en stappen veel fietsers er af.

Dat vond ik best gek. Als je door die pittige heuvels aan het koersen bent, wil je toch geen wijn in je benen? Mij leek het eerder een clandestiene hangplek voor jongeren. Lekker wijntje trekken zonder dat de automaat naar je ID vraagt en je leeftijd controleert, want die regel kent Duitsland ook. Daar moet je zestien zijn om bier en wijn te mogen kopen, maar dat zal zo'n automaat worst wezen. Trouwens, in het dorp hangt ook een knots van een sigarettenautomaat. Mag je volgens de Duitse regels voor je achttiende ook niets uithalen.

Dit vrije genot klinkt tolerant, maar betekent achteruithollen. Laten we alcohol en tabak niet bereikbaar maken en vooral die leeftijdsregels handhaven. Nu terug naar de mensen die voor het betere doel buiten de lijntjes kleuren. In Württemberg werkt een jonge generatie sterke wijnvrouwen en -mannen die bewust sommige regels van de VDP (Verband Deutscher Prädikats-

weingüter) negeren. Bijvoorbeeld omdat ze een cuvée van meerdere druivenrassen beter vinden dan een wijn die, volgens voorschrift, uit één variëteit bestaat. Of omdat ze een blend van druiven afkomstig van twee Grosse Lagen ('grand cru's') kiezen boven een wijn uit één Grosse Lage.

Dan maar geen Grosses-Gewächsstempel. Het gaat hun om de lekkerste wijn, om *Genuss*, en ze lappen de regels wel-overwogen aan hun laars. De kans is overigens groot dat hun aanpak op termijn tot nieuwe regels leidt. 🍷

en een mooie aanvulling van het palet Blaufränkisch.

STIJL VAN DE WIJNMAKER

De overeenkomsten tussen pinot noir en blaufränkisch zijn treffend. Beide druiven geven het terroir goed weer, maar zijn ook heel gevoelig voor de stijl die de wijnmaker hanteert, wat naar mijn smaak toch ook door de terroirexpressie heen fietst. Zo zitten er bij de jonge generatie producenten die meer richting natuurwijnen gaan, met gebruik van weinig sulfiet, wat resulteert in wijnen die soms wat vluchtig van karakter zijn, of op een andere manier tegen natuurwijn aanleunen. Zeker ook goede wijnen, maar niet alleen gekenmerkt door hun terroir, maar ook door het wijnmaken. Het doet warempel denken aan de Bourgogne. Bij de producent zelf proef je terroirverschillen tussen alle dorpen en cru's naadloos. Zet je verschillende wijnen van verschillende producenten uit één cru naast elkaar, dan proef je vooral de stijl van de wijnmaker. 🍷

Importeurs

J. Heinrich: Horizon Wines.

Weninger: Anfors Imperial.

Dorli Muhr: Karakter Wijnimport.

Markus Altenburger: Vinetiq.

